

Για τον κόσμο ίσως είσ' απλά κάποιος, μα για κάποιον ίσως είσαι όλος ο κόσμος.

ΤΑ ΦΡΕΣΚΑ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ 11^{ΟΥ}
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Η Παγκόσμια Ημέρα των Εκπαιδευτικών

«Αν δεν πιστέψουμε
στο αδύνατο ...»

Τ. 162 05-10-2017

«Αν δεν πιστέψουμε στο αδύνατο, δεν μπορούμε να εξαντλήσουμε το δυνατό στα έσχατά του όρια»

«Ανάμεσα στο μαθητή και στο δάσκαλο είναι βέβαιο πως σιγά - σιγά μέσα στα χρόνια της κοινής προσπάθειας υφαίνεται μια σχέση, που -στο πρώτο πρόχειρο κοίταγμα - φαίνεται πολύ απλή. Ο πρώτος δίνει γνώσεις και ο δεύτερος δέχεται γνώσεις. Και όμως το πράγμα δε σταματάει εδώ. Εκείνο που περιμένει ο μαθητής - ας είναι και ανεπίγνωστα - είναι κάτι πολύ πιο πλατύ και πολύ πιο βαθύ από το να πλουτίσει το μυαλό του με ορισμένα γνωστικά στοιχεία. Αν είναι ο δάσκαλος να επιδράσει σωστά πάνω του, θα επιδράσει πολύ καθολικότερα. Γι' αυτό πρέπει ο δάσκαλος να είναι αληθινά μια προσωπικότητα.

Ο νέος γυρεύει να βρει στο δάσκαλό του τον οδηγό της ζωής, κι έτσι που είναι ακόμα γεμάτος φλόγα και όνειρο και δίχως πείρα μεγάλη, έτσι που δεν ξέρει την πραγματικότητα και γι' αυτό θαρρεί πως μπορεί εύκολα να την αλλάξει και να τη διορθώσει, είναι το μόνο φυσικό να δοθεί με όλη του την ψυχή στο δάσκαλό του, που τον περιμένει άξιο να του δείξει το δρόμο για την κατάκτηση της ζωής.(...)

Το ξέρει ο δάσκαλος: ο πιο σκληρός κριτής του είναι ο μαθητής. Θα ήταν όμως μικρόψυχο αν στην σκληρότητα αυτή ζητούσε να βρει ελατήρια ταπεινά -γιατί αυτή ακριβώς η σκληρότητα δείχνει πόσον ιδανισμό κλείνει μέσα του ο νέος.

Συχνό είναι το παράπονο που ακούγεται για την απιστία των νέων μπροστά στις καθιερωμένες αξίες της ζωής. Οι νέοι, λέμε, δεν πιστεύουν και δε σέβονται τίποτα. Και όμως, όποιος δεν απίστησε νέος, δεν μπορεί να πιστέψει βαθιά, όταν θα γίνει ώριμος άνθρωπος• όποιος βρήκε έτοιμο το σπίτι της πίστης του, πολύ εύκολα μπορεί να βρεθεί μια μέρα έξω, δίχως να το καταλάβει. Γι' αυτό το χρέος του οδηγού είναι όχι να επιβάλει στην ανήσυχη, ζύπνια νεανική ψυχή μια πίστη έτοιμη. Το χρέος του είναι να του προβάλλει τις αξίες της ζωής, να του ξυπνήσει τον πόθο του καλού και τέλος να τον βοηθήσει να τονωθούν μέσα του οι δυνάμεις της ψυχής, αυτές που θα τον στηρίξουν να θεμελιώσει ο ίδιος, με προσωπικό πόνο, την πίστη αξερίζωτη μέσα του σε κάθε μεγάλη αξία της ζωής.(...)

Όπως ο μαθητής το δάσκαλό του, το ίδιο βλέπει και ο δάσκαλος το μαθητή του πιο πάνω απ' ό,τι πραγματικά στέκει, υπερτιμώντας τον πάντοτε, και ηθικά και πνευματικά. Μπορεί να γελάσει κανείς μαζί του, που πιστεύει το μαθητή του καλύτερο απ' ό,τι σ' αλήθεια είναι, και να του μεμφθεί την ανεδαφική αυτή πίστη. Όμως εκείνος το ξέρει: το όνομα του δασκάλου δε θα το άξιζε, αν σε κάθε νέο που έρχεται κοντά του δεν έβλεπε μια ψυχή άξια να πραγματωσει κάθε καλό. Κι έπειτα, αν δεν πιστέψουμε στο αδύνατο, δεν μπορούμε να εξαντλήσουμε το δυνατό στα έσχατά του όρια.(...)

Η ατμόσφαιρα αυτής της αμοιβαίας πίστης και αγάπης δίνει στον νέο τον πιο βαρύ οπλισμό για ν' αντιμετωπίσει και αργότερα της ζωής τη δοκιμασία με απόλυτη δύναμη κι αισιοδοξία- γιατί του στερεώνει την πίστη στην αξία του ανθρώπου, κι έτσι αργότερα θα έχει τη δύναμη να κοιτάζει όχι το κακό, κι ας περισσεύει πάνω στη γη τούτη, όσο το καλό, και λιγότερο που είναι. Θα έχει τη δύναμη το όχι των άλλων να το κάνει ναι, στην κακία που τυχόν θα δοκιμάζει ν' απαντάει με την αρετή του.(...)

Και αργότερα όμως, όταν η ζωή χωρίσει το δάσκαλο και το μαθητή, ο σύνδεσμος ανάμεσά τους μένει. - Ποιο είναι το πιο μεγάλο όνειρο ενός που έταξε σκοπό της ζωής του να μορφώνει τις νέες γενεές; Να σε βρει ύστερα από χρόνια πολλά σε μιαν άλλη πολιτεία ένας άντρας άγνωστός σου, να σε κοιτάξει ένα λεπτό καλά, να σε πλησιάσει έπειτα και να σου φανερώσει πως ήταν μαθητής σου κάποτε. Να θυμηθείτε μαζί τα παλιά, να κουβεντιάσετε ώρα πολλή και μια στιγμή να σου πει:

"Μου είχες δώσει γνώσεις πολλές αλήθεια. Όμως αυτές δεν είχαν και τόση σημασία. Θα μπορούσα να τις βρω και σε βιβλία πολύ σοφότερά σου. Αυτό που με κάνει να μη σε ξεχνώ είναι κάτι άλλο: είναι η πίστη και η αγάπη στον άνθρωπο που κατόρθωσες να στηρίξεις μέσα μου. Κοντεύω κι εγώ να γεράσω, και όμως εξακολουθώ να πιστεύω στην αξία και στην καλοσύνη του ανθρώπου. Η πείρα της ζωής είναι αλήθεια πικρή, μα μέσα μου ζει δυνατό το όραμα ενός ανθρώπου ανώτερου. Είναι αλήθεια πως πολλές φορές βρέθηκα αδύνατος και τον άνθρωπο αυτόν τον ανώτερο τον επρόδωκα ο ίδιος εγώ - πολλές φορές είδα να τον προδίνουν και οι άλλοι γύρω μου. Υπόφερα και τις δυο φορές, περισσότερο όταν τον είχα προδώσει εγώ. Εσυχώρεσα πιο δύσκολα τον εαυτό μου απ' ό,τι τους άλλους. Και όμως δεν έπαψα να ζητώ πολλά από τους άλλους, και προπαντός από τον εαυτό μου. Οι περιπέτειες μέσα στους ανθρώπους δεν μ' έκαναν να χάσω την πίστη μου στην ιδέα του ανθρώπου. Πάντα ζήτησα να συμμορφώσω τη ζωή μου όχι με το τι γίνεται στον κόσμο, αλλά με το τι πρέπει να γίνεται. Κι ακόμα γύρευα πάντα να ιδώ στο διπλανό μου το καλό που έκρυβε η ψυχή του και τον αγώνα του να νικήσει τον πειρασμό του κακού.

Έτσι νομίζω πως μένω ο νικητής της ζωής και όχι ο νικημένος της, έτσι μόνο μπορώ να πω πως τη ζωή την κυβέρνησα εγώ και δεν άφησα να με κυβερνήσει εκείνη. Και αν καμιά φορά η δοκιμασία της ζωής ήταν μεγάλη και ο πειρασμός του κακού πολύ δυνατός, με κράτησε η σκέψη πως αν άφηνα να παρασυρθώ, δε θα είχα πια το δικαίωμα να σφίξω το χέρι του παλιού μου δασκάλου κοιτάζοντάς τον στα μάτια, όπως τώρα!"»

Ι. Θ. Κακριδής

(Επιλεγμένα αποσπάσματα από το λόγο που εκφωνήθηκε από τον Ι. Θ. Κακριδή στις 30 Ιανουαρίου 1949, ημέρα των Τριών Ιεραρχών, στην αίθουσα τελετών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.)

Πηγή: Α Αρσάκειο Γυμνάσιο Ψυχικού http://www.arsakeio.gr/gr/psychico/psychico-junior-high-a/74/greek/schools/psychico/psychico-junior-high-a/14039-teacher-impossible_πρ.1-10-17 (Επιλογή: Κυρ. Περβανάς, Τμ. Ένταξης)
Αφιερώνεται :Στον «άγνωστο δάσκαλο» που «γυρεύει να δει στο διπλανό του το καλό που έκρυβε η ψυχή του». Κ.Π.